

МОЛОДИЙ КОМУНАР

Орган Кіровоградської обласної комсомольської організації

Виходить з 3 грудня 1939 р.

Субота, 17 жовтня 1987 року

№ 125 (3944).

Ціна 2 коп.

АНКЕТА «ВАШІ ПРОБЛЕМИ І ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ»

ШАНОВНІ ТОВАРИШІ!

Суспільна соціологічна група міського молодіжного центру, створеного в серпні 1987 року, звертається до вас з проханням ознайомитися із змістом даної анкети і відповісти на запитання, які в ній наводяться. Ваші відповіді допоможуть у розробці програми реалізації соціальної ініціативи молоді.

Результати даних опитувань будуть використані в загальному вигляді, тому необов'язково вказувати прізвище.

Рекомендації для заповнення анкети

З ряду запитань вам пропонуються різні варіанти відповідей. Перш за все уважно їх прочитайте і обведіть кружечком номер того варіанта відповіді, який вам найбільш підходить. Якщо жоден із запропонованих варіантів відповідей не співпадає з вашою думкою, напишіть власний. На запитання, які не мають варіантів відповідей, дайте свою у письмовій формі.

- Ваш вік: 1.1. — 15—17 років; 1.2. — 18—20 років; 1.3. — 21—25 років; 1.4. — 26—30 років; 1.5. — 31 і більше.
- Стать: 2.1. — чоловік; 2.2. — жінка.
- Рід занять: 3.1. — учні шкіл; 3.2. — учні СПТУ; 3.3. — учні технікумів; 3.4. — студенти; 3.5. — робітники (вказати спеціальність); 3.6. — колгоспники (вказати спеціальність); 3.7. — службовці (вказати спеціальність).
- Місце народження: 4.1. — м. Кіровоград; 4.2. — Кіровоградська область; 4.3. — інше.
- Сімейний стан: 5.1. — не одружений; 5.2. — одружений; 5.3. — якщо є діти, то вкажіть скільки.
- Чи задоволені ви своїм матеріальним становищем? 6.1. — так; 6.2. — ні.
- Чи потрібне вам житло? 7.1. — так; 7.2. — ні.
- Чи реалізуєте ви свої творчі здібності, професійну підготовку в процесі роботи, навчання? 8.1. — так; 8.2. — не повністю; 8.3. — ні.
- Існує чи ні для вас проблема у використанні вільного часу? 9.1. — так; 9.2. — ні.

НА ШІ ЗАПИТАННЯ ВІДПОВІДАЮТЬ ЛИШЕ ТІ, ХТО БАЖАЄ ВИРИШИТИ СВОЇ ПРОБЛЕМИ:

- Чи бажаєте ви покращити свій матеріальний стан участю у певній під роботі? 10.1. — в кооперативах; 10.2. — в творчих об'єднаннях; 10.3. — запропонуйте інші способи, види діяльності.
- Який із перерахованих способів ви обрали б для вирішення своєї житлової проблеми? 11.1. — участь в МЖК; 11.2. — участь у будівельних кооперативах; 11.3. — участь в індивідуальному будівництві; 11.4. — отримання житла на загальному підставі.
- Якщо так, то ви маєте змогу зв'язатися з нами по телефону 3-94-74 або 4-99-39.
- Анкети з відповідями надсилайте на адресу: 316050, м. Кіровоград, вул. Луначарського, 36, редакція газети «Молодий комунар».

- 12.4. — проєктивні бюро; 12.5. — треперський робіт (вказати вид спорту); 12.6. — виховні роботи; 12.7. — репетиторстві; 12.8. — у наданні послуг населенню; 12.9. — в благоустрої міста; 12.10. — у ремонті та реставрації історичних та архітектурних пам'яток; 12.11. — інших (запропонуйте вам) видів діяльності.

13. Як ви бажаєте використувати свій вільний час?

- 13.1. — участь в улюблених клубах, об'єднаннях, клубах за інтересами (вказати в яких); 13.2. — туристичні походи, походи у вихідні дні; 13.3. — спорт (вказати вид спорту); 13.4. — участь у вечорах підпункту; 13.5. — у колі друзів; 13.6. — у сімейному колі; 13.7. — назвіть свої пропозиції.

14. Визнаєте ви чи ні принцип: «Якщо не я, то хто ж?»

- 14.1. — так; 14.2. — ні; 14.3. — назвіть свій девіз.

15. Якби всіх у вашій молодіжній проблемі залежало від вас, з чого б ви почали?

16. Реалізувати ваші пропозиції міський молодіжний центр почне з 1 січня 1988 року. Чи можемо ми розраховувати на вашу участь у даній роботі? 16.1. — так; 16.2. — ні. Якщо «так», то ви маєте змогу зв'язатися з нами по телефону 3-94-74 або 4-99-39.

Десять років працює на Кіровоградському меблевому комбінаті Леонід ЖУКОВ. Нині передовий робітник трудиться на складанні набору житлової кімнати «Імпурсь». Його портрет як одного з кращих виробничників знаходиться на Дошці пошани підприємства.

Фото Г. КОШКА

СОЛОДКІ ЦИФРИ

Трудовий стаж комсомольсько-молодіжного кондитерського цеху Комсомольського комбінату громадського харчування невеликий — близько року. Нерівнянний ММ Валентина Дудова тепер говорить, що це був ірон до успіху. Судить самі: в минулому році план виконали лише на 94,1 процента, а за дев'ять місяців 1987-го процент виконання складає 103,9.

Звичайно, цифри теж вказують на результат нашої праці, — говорить групкомсорт ММ Галина Кудришкіна. — Та куди кращий і настрій, коли бачимо в магазинах уже в достатній кількості свої вироби — тістечка, булочки, креми, булочки, піріжники, торти.

В. МИХАЙЛЕНКО.

Від контори правління колгоспу імені Тельмана до села Зеленого, де на околиці охайно примостилися друга молочнотоварна ферма — п'ять кілометрів. Поки ми з головним зоотехніком Олександром Михайловичем Дудником туди доїхали, дізналися, що молоді в колгоспі чимало. Здебільшого вони трудяться на транспортних бригадах, в тваринництві. Умови для роботи!

— Покажу вам, як ми забезпечуємо своїх працівників житлом, а тоді вже питатимете за інше, — так зреагував на запитання головний зоотехнік.

А побачив я не лише в одному селі, а й в усіх інших, де землі колгоспу імені Тельмана, десятки

Наталья вираз встановлювала доїльні апарати. Дівчина не приховувала задоволення від результатів, яких досягли молоді господарі ферми, об'єднані в березні в комсомольсько-молодіжний колгосп. Зростає продуктивність праці, дійсно творчим стало соціалістичне змагання: тепер і підсумки підбиваються регулярно, і кожен старастя не відстає від свого товариша, з яким змагається. Почув я і адячні слова про нерівності, про те, що тваринники постійно відстають до себе увагу, отримують необхідну допомогу і від голови колгоспу, від головного зоотехніка, завідувача фермою.

Хоч я підтримую думку комсомольців і подаю свою пропозицію.

Пропозиція Олександра Михайловича була не те що ціною, а й конкретною, я б навіть сказав — добре продуманою і розумною. Вона полягала в тому, що комсомольці району, зокрема — Комсомольський район комсомолу — міг би звернутися, роз'яснивши стан справ, до комсомольців Колонійського заводу сільськогосподар.

про свого товариша сказав так:

— То такий хлопець, що ніколи не залишить колегу без уваги. Ще раніше трапився такий випадок: Олександр вловився з роботою і поспішав додому. Я ж тільки завантажив підводу кормами. Довелося б самому довгенько потрудитися, та допоміг наш групкомсорт.

НА ФЕРМАХ МОЛОДІ ГОСПОДАРІ

Стартує комсомольсько-молодіжний

чепуриєвських будинків. Є в Мар'ївці й вулиця Молодіжна. Ніхто, абсолютно ніхто, не має ніяких клопотів з житлом. У Зеленому нові оселі тягнуться до самої ферми. Житуть там, здебільшого, доярки.

— Зається, що молоді в нас багато. Двері в колгосп відчинені всім бажаючим. Недавно прийшла до нас з Башкирії сім'я Бікбулатових. Світлана попросилася на ферму. Прийняли. Тепер жінка в трудовому суперництві виборота друге місце. За дев'ять місяців надовіла на кожну корову по 2911 кілограмів, — говорить завідувача фермою Алла Олександрівна Кирпа. — Хоч тепер надій на корову малі по всій фермі — 8 кілограмів.

Побачивши мене здивувалася. Алла Олександрівна додала:

— Не дивуйтеся, господа, коли в сусідніх господарствах не вистачало кормів, ми падаливали по чотирнадцять-п'ятнадцять кілограмів на корову. Зараз чекаємо, поки тварини розтеліються. Дівчата ж не підведуть. Оце Наталья Круп'як зобов'язалася отримати на корову по чотири тисячі кілограмів. Вже має за дев'ять місяців — 3175. Та що не буду про нашого передовика розповідати, давайте підійдемо до неї, сама все розкаже.

— От би в нас впровадити двозмінну роботу, тоді б ми показали себе повністю, — доповнює свою подругу Світлана Бікбулатова, — доведлося б працювати з подвійною енергією, та ми справимося навіть тоді, коли доглядатимемо адячі більше корів.

Далі дівчата напередбачили, яка б вигідність була під впровадження двозмінки. Дома довше будуть (майже всі одружені, мають дітей). Крім цього, можна знаходити нові форми роботи, піднімати свій професійний рівень завдяки вдосконаленню виконавчих виробничих операцій. Бажають дівчата, щоб їх, членів КМК, перевели в окреме приміщення, щоб повністю довірили, вже без нагляду старших, самостійно доглядати тварин.

Почувши про наміри доярки, головний зоотехнік господарства О. М. Дудник висловив свою думку:

— Я звичайно, не проти, щоб наші молоді тваринники трудилися в дві зміни. Та навіть якщо ми зразу перейдемо на таку роботу, доведеться чути паркання: нема кормороздавача. Звичайно, ми б його встановили на даній фермі. Та не заплямуємо ж його вручну працівники. Треба наявляти жувач. На жаль, останній на сьогодні в сільському господарстві в дефіциті.

Слухаючи О. М. Дудника, думаю, що його пропозиція слушна: виходять же на пряме співробітництво комсомольці багатьох підприємств, господарств, республік, долають бюрократичні устої, добиваються свого.

Ще тваринники хочуть чати на фермі душеву. Розповідали мені про це мало не з болем: секретар комітету комсомолу Віктор Солонченко привів не раніше заготовки, та як виявилася під час їх встановлення, багато чого не вистачало. Стали про це вже забувати доярки, та до них з об'їзду агропрому (на жаль, не пам'ятають прізвища) завідав сільський чоловік. Поспіваючи, поспішав, я від'їжджаючи, пообіцяв: «Особисто прослідкую за душевою, через три дні ви вже знатимете, коли вона в нас працюватиме». Вже місяці пройшли, а обіцянка залишилася обіцянкою. Нікола, що слова деяких відповідальних працівників розходяться з ділом. Можливо, той шановний товариш щось і робив, та треба ж дотримати своє слово і повідомити тих, кому так «дівлять» обіцянки.

На другій молодіжній формі в КМК групкомсорт комсомольці обрали Олександра Мороза Юрія Шаповалова

Олександр Мороз прийшов на ферму рік тому, зразу після служби в армії. Взяв групу корів своєї мами, яка по любові не змогла доглядати тварин. Тепер юнак, який у цьому році за дев'ять місяців надовіла до трьох тисяч кілограмів молока від корови, і не думає переходити на іншу роботу.

— З колгоспу я не піду, — підіймаючи сміття, говорить Олександр. — Думаю зоотехнік навчить мене зоотехніку. Ніколи не залишу ферму. Тим більше тоді, коли довірили товариші і обрали групкомсоргом. Недавно одружився. Дружина теж прийшла на ферму, підміняє наших доярок. Незабаром і сама доглядатиме групу корів. Тепер думатимемо про те, чи зможемо працювати продуктивніше, коли б перейшли на двозмінну. Одних завалили і бажано, мабуть, тут замало. Спочатку спробуємо себе проявити в індивідуальному соціалістичному змаганні, потім проведемо своєрідний конкурс професійної майстерності, а тоді вже, обговоривши всі свої роботи на комсомольських зборах, перейдемо, якщо нам допоможе, на двозмінну роботу.

У молодих трудівників як сказала завідувача фермою А. О. Кирпа, настрій, як у спортсменів перед стартом. Ну, а в тому, що фініш буде рекордним, у господарстві не сумнівається ніхто. Що це так, підтвердили і результати праці за дев'ять місяців: у середньому на дої від корови по фермі становлять три тисячі кілограмів.

ЮРІЙ ДЖЕРЕЛЬНИЙ, Комсомольський район.

Валентин БАРАБАШ, якого ви бачите на знімку, в колгоспі імені Мданова Новоукраїнського району працює трактористом, денні норми постійно перевищує, принаймні на 20 процентів. І немає на полях господарства такої роботи, яку б не виконував молодий механізатор.

Фото М. СІРОМАХИ.

Фотоконкурс «М»

Все-таки бензин був...

Неодноразово члени обласного штабу «Комсомольського прожектора» відібрали на проведення рейдів після того, як до них звертаються з проханням допомогти ліквідувати виявлені випадки порушень правил радянської торгівлі, нетрудових доходів, інших негативних явищ. Про це жителі області сповіщають, заповнюючи анкету, яка часто друкується в тематичній сторінці «Молодого комунара» — «Дозорець».

Днями обласний штаб «КП» і редакцію повідомили, що на автозаправочних станціях Кіровограда неможливо заправити власні автомобілі бензином АИ-93, хоч дехто й заправляється.

Сілиши у приватній «Жигулі», ми вирішили побувати на АЗС № 3, яка знаходиться поблизу нафтобази. Підходимо до віконечка і просимо поповнити бак паливом. У відповідь почували горезвісний «немає», яке нас і поклало в рейд.

Далі події розгорталися не на користь працівників АЗС. Тільки-но ми увійшли в приміщення, як у вічі впала купка непротампованих талонів. Як виявилось, оператор З. М. Павлюхін по-

рушила правила роботи і не погасила талонів на 100 літрів. Поцікавившись ми і шляховим листом водія автомобіля КАЗ-608, який уже збирався від'їжджати від заправки. Але відмітка оператора про заправку даного автомобіля не було. Не вписані у шляховий лист і номери талонів (за це порушення згідно інструкції талони вилучаються, причому оператор повинен скласти акт).

— Не встигла я погасити талон, бо машини було багато, а підпускала паливе з однієї колонки, друга у нас зіпсована, — такі слова почули ми у виправдання від З. М. Павлюхіної.

З ними аж ніяк не можемо погодитися повністю, адже у той час, коли водій заправляв свій автомобіль, людей біля віконечка не було.

Питання: чому не заправляють власні автомобілі бензином АИ-93, аналізуємо і в іншого оператора — Л. О. Завіної:

— Директор Кіровоградського підприємства по забезпеченню нафтопродуктами В. В. Янушев дав успішного розпорядження тільки після його телефонного дзвінка

заправляти той чи інший автомобіль. Тому я й не видавала паливе, хоч воно було.

Так, паливе було дійсно. Його наявність виявили й члени рейдової бригади. Та було й інше — заборона. Важко сказати, чим керувався В. В. Янушев, коли давав таке розпорядження. Як результат, з папірця, який видався через віконце на власників автомобілів, сповіщалося: бензину АИ-93 немає.

Та бачимо, що справа не є однією бензином. Є тут і інші недоліки. Крім непротампованих талонів, невідміченого шляхового листа ми зіткнулися ще з одним упущенням: були відсутні розмірні талони. Думавши, не треба пояснювати, що це те саме, яким у магазині не було чим дати здачі за придбаний товар.

— А нам ніхто їх не видавав, — поспішила сказати у виправдання З. М. Павлюхіна.

— Як не видавали? — перепитали члени рейдової бригади. — на інших АЗС міста такі талони є, а ви знаходитеся по сусідству з своїм постачальником і не маєте?

— Не може такого бути, — відповіли оператори.

Довелося на місці передати в інші АЗС. Звичайно, там розмірні талони отримали... ще півмісяця тому.

...Наступного дня після проведення рейду ми зв'язалися з керівництвом Кіровоградського підприємства по забезпеченню наф-

топродуктами. Дуже хотілося почути, що скаже директор В. В. Янушев про те, чому дав розпорядження не видавати паливного, коли воно було.

На жаль, самого директора не виявилось — знаходився у від'їзді. Його заступник В. П. Кротенко повідомив, що не видавали бензин, бо його не завезли ніяк із заводів. Коли ж дізнався, що члени штабу «КП» виявили залишки, відповів:

— Я розпорядження ніякого не давав, повернувся В. В. Янушев, тоді про все й дізнаємося.

А на закінчення розмови додав:

— Та ми самі розберемося, надішліть тільки нам матеріали.

Воно то, звичайно, добре, що «розберуться». Та хочеться не лише нам, а всім власникам легкових автомобілів не бачити ще колись вже згаданий папірець, де після розпорядження В. В. Янушева вивели слова: «Бензину АИ-93 немає».

Хоча паливе й було.

Рейдова бригада: М. ЦУКАНОВ — заступник голови обласного штабу «КП», О. САЙКО — член обласного штабу «КП», О. ВЕЧЕРОВСЬКА — інструктор ЦК ЛКСМ України, Ю. ЯРОВИЙ — спеціор «Молодого комунара».

У НАС В ГОСТЯХ — ЖУРНАЛ «ПІОНЕР.Я»

Бачить Сергійко, що метелика без сачка йому не ввіймати, вийшов на тротуар і пішов у магазин. Підійшов до каси, хо-

Федір МАКІВЧУК

Як Сергійко карбованця шукав

Сергійкові страшенно закортіло упіймати цього красеня. Він тихенько зійшов із тротуару і став підкрадатися до метелика. Ось він підкрався до самісінької ромашки, ось уже простяг руку, щоб схопити метелика за крильце, а той — пурх і полетів. Сергійко бігом за ним, але заплутався у високій траві і впав.

Тієї ж миті сказати: «Тьотю, вибийте мені кіло цукру», — але загадав, що треба спочатку карбованця дістати. Сергійко — до кишені, а там порожньо. Пропав карбованець!

Заплакав Сергійко й побіг на те місце, де на метелика полював. Але пішов не у траву, а ходив по тротуару й шукав карбованця на асфальті.

Перехожі питають: — Що ти, хлопчику, тут шукаєш?

— Карбованця, забувив, — витираючи сльози, відповідає Сергійко.

— А ти його тут забувив?

— Ні, отам у траві. Там я метелика ловив і впав.

— Так у траві й шукай. Чого ж ти на тротуарі шукаєш?

— Еге, тут он як видно все, і то не можу знайти, а в траві як я його знайду!

Бачили такого дивака?

Сергійко мене не дивує. Він ще маленький. Мене дуже дивують деякі дорослі дяді, які точнісінько таким чином шукають приховані резерви виробництва.

ЗІРВАЛА ХРЕСТА, ЯК ІВАННА...

НІЯК не могла заснути. Заплющу очі — і потрапляю в дивний-предивний світ. Пливають, пропливають кудись чудернацькі тіні. Вони то складаються в якісь фігури, то переплітаються, то, віддаляючись, тануть, мовби в тумані... Але що це? Раптом із того сплетіння, хаосу випливає спотворене гримасою люте обличчя. І ось я вже бачу людину, що наближається. В руках у неї... хрест. Чому хрест? Блискучий, срібний хрест. І раптом...

Далі нічого не пам'ятаю. Знепритомніла. Згодом приходив лікар. Ліки допомогли. Другого дня змогла вийти на двір. Було тихе весняне надвечір'я, пахло свіжою теплою землею... Стала біля воріт, задивилась на асфальтоване шосе. Дівчат помітила одразу, ще як завертали на мою вулицю із дороги. Пройшли одну, другу хату. Ось уже біля моїх воріт. Обнялись, як сестри.

Які хороші, милі мої подруги Надя Ляшенко, Марія Мала, Марія Кожуховська! Почали розповідати, що нового в ланці, про сільські новини. І сама я біля дівчат повеселішала, так захопилася в поле, на простір! Через кілька днів ми вже разом працювали на лану.

У ДЕНЬ на душі ще легко було. Люди навколо, робота. Задивлюся на дівчат, прислухаюся до розмов і проймаюся весняним настроєм. А ось увечері місяць собі знайти не могла. Напливали сумні згадки про минуле. Стільки сил, здоров'я, які чудові, юні літа мої змарнувала секта! Ще була мало, як сусідські дівчата інколи брали мене з собою на молитовні збори. Спершу ходила з цікавістю. Потім і сама не помітила, як задумали мені голову різними «божественними» вигадками. Коли закінчила восьмичку, мати далі вчитися не пустила. А так хотілося ще ходити до школи, щоб узнати більше цікавого, нового, невідомого.

Вийшла заміж. Чоловік був культпрацівником у колгоспному клубі. Й працювала тоді в рільничій ланці. Якоюсь полі, обідньої пори не пам'ятаю вже хто із дівчат дав мені почитати районну газету «Прапор Леніна». Розгорнула. Третьою була «Атеїстична сторінка». Прочитала всі матеріали, вміщені там. Особливо запам'ятався один. То був лист незнайомого мені колгоспника під заголовком «Батисти розбивають мою сім'ю». Колгоспник розповідав, як у злагоді й мирі жива зі своєю дружиною Марією, доки не втрутилися сектанти. Поїде він з дому (шофером працював), а пресвітер вже й умовляє Марію, щоб у секту йшла. Став помічати В., що дружина ставиться до

нього не так, як раніше. Почала дітей брати на ті зібрання. Скавав її про це, — розкричалася і пригрозила, що подасть на розлучення. «Як мені зареєструвати, що робити, як зберегти сім'ю?» — писав колгоспник.

Прочитала я цей лист і замислилась. Не може бути такого, вирішила собі. А тут ще і дівчата почали ніби між іншим розповідати, що то в тім, то в іншій селі хтось порвав із сектою.

Стала читати газети. Нишком, правда, дівчата приносили їх для мене в поле, а то якимось запросили мене в кіно, на фільм під назвою «Іванна». Ще і зараз не можу цього, і досі перед моїми очима стоїть мила, така рідна Іванна. Як вона вірила в бога і як жорстоко поплатилася за це! А перед смертю Іванна зірвала із шиї хреста.

Зірвати хрест... Чи змогла б я так зробити! Скільки ночей не досипала, шукаючи правильного й остаточного рішення...

Одного разу зайшло про це в розмові з мудрим літнім чоловіком Павлом Кочугурним.

— Кидала б ти, Галю, секту, — говорив він. — Ти ж молода, життя твоє все попереду.

Павло Кочугурний сам раніше був віруючим та от порвав із сектою. А я що, хіба не зможу?

Багато допомогли мені мої подруги. Щиро вдячна їм за це. Живу тепер зовсім іншим, цікавим життям. Чоловік працює трактористом. А я — на комплексі дояркою. У нас росте двоє дітей. Дочка ходить до школи в Полтаві, а син вчиться у профтехучилищі в Кіровограді.

Нове життя — нові турботи й надії. Вечорами поспішаю в клуб чи бібліотеку. Люблю читати журнали «Радянська жінка», «Людина і світ», про газети вже й не кажу. А скільки книг нових перечитала — не злічити. Нещодавно була на комсомольсько-молодіжному весіллі. Моя щира подруга суперниця по змаганнях виходила заміж. В нашому селі ще не бачили такого гарного весілля. Поздоровила молодих, а сама ледве не розплакалася. Хіба у мене не могло бути такого? Скільки я втратила! Добре, що знайшла у собі сили назавжди вирватися з того добровільного сектантського полону. А щастя — воно вже є, так само як і нові сподівання.

Мені посміхаються люди. Мені посміхається сонце. Я щаслива, що працюю, щаслива, що живу!

Розповідь колгоспниці Г. НЕЩАДИМ

записав В. СУДОРЖЕНКО. с. Полтавка, Компаніївський район.

УЖИНОК «СІВАЧА»

Відбулося чергове заняття міської молодіжної літстудії «Сівача». На цьому свої нові вірші прочитали Петро Довбенко, Віктор Шило, Валерій Соронін, Роман Любарський, Валерій Сіднін і Анна Брагіньська. В обговоренні творів активну участь взяли Анатолій Нурганський і Лариса Налужна. Опоненти відзначили творчі удачі Віктора Шило і Вале-

рія Сороніна. Приємне враження на всіх справили нові поезії Сергія Синьона.

На цьому ж занятті дебютував Микола Уманський, який познайомив студію із своїм поетичним доробком.

Наступного разу звітуватиме молодий поет, інженер за фахом Павло Лойко.

В. ВАСИЛЕНКО.

У СПАДЩИНУ — НАРОДНА ПІСНЯ

Прочитали статтю «Своя мова — чужа?» («МК» за 17 вересня). На сімейній раді обговорили. Виходить, ми почали цуратись, сторонитись найдорожчого — мови, яку чули з коліски, мови, з якою наші бабусі шили, пряли, ткали, вишивали довгими зимовими ночами, а діди в будні — орали і сіяли, а в свята — знов же до коней: «Розпрягайте, хлопці, коней...». З тою піснею і росли.

Скільки переслухано й переспівано тих пісень! І в шкільному хорі, і як льон з бабуся вибирали в ланці голосистих молодич, і в студентські місячники в колгоспах, і в піонертаборі, коли вожатою була, і в Білорусії, де жила два роки... Дружили там із двома сім'ями, в яких за святково-столом обома язиками лунав «віночок» з українських, російських і білоруських пісень.

Вже не так часто, але обов'язково співали й сімейним хором. Мій свенор, якому за 70, ще недавно не жалів ночей на «гастролі» по селах — яступав в етнографічному ансамблі. Наші пісні — теж трьома мовами, але своєю — найбільше. Знають ці пісні наші діти, хоч навчаються у 22-й школі з російською мовою навчання. Недавно приємно було почути від учениці Г. С. Черниш, що на першому в житті уроці української мови мій син Альоша заспівав улюблену дідошу пісню «Ой, у полі два дубки».

І радію, що діти мої мають таку прекрасну спадщину, як пісні рідного народу, його мистецтво і культура.

Недавно я пішла в доньчин 8-й клас — на політінформацію й на урок української мови. П'ятеро учнів з класу звільнені від її вивчення, але двоє з них таки були присутні на уро-

ПОВЕРТАЮЧИСЬ ДО НАДРУКОВАНОГО

заєморозуміння між народами нашої країни.

Вся життя ми з мамою листуємося російською мовою — вона виладала її в школі. Так що і російську мову я вважаю материнською. А як нам було приємно в Болгарії почути, що на концертах номери спочатку оголошувались російською мовою, а потім — болгарською, англійською, німецькою. Це прекрасно. Але як прикро й гірко стає, коли подумаєш, що читачі нашої бібліотеки зачитують твори зарубіжних авторів у перекладі російською, а в українському перекладі — не читають. Боляче й тоді, коли в чотирьох книжкових магазинах, де я шукаю нову збірку Ліни Костенко, відводять очі — не знають, про кого мова.

Недавно в трьох трудових колективах я виступала з оглядами сучасної української поезії. Слухали українці, не курчили і російці. Але ж... Лише одна жінка сказала: я теж знаю цих поетів. А ще одна попросила: давайте іншим разом почитаємо українську класику, я так люблю Лесю Українку.

Наша бібліотека пробує заснувати на телебаченні нову програму «Ноло читання». Гадаю, там знайдеться місце відомою слову, про чистоту якого треба дбати усім. Оптимістам, які не погоджуються, що українська мова вмирає на очах, я раджу прислухатись до виступів по радію. Лише в одній півгодинній передачі бунет перлів: «середь семидесяти», «одиночна», «у возрасті», «подарили», «у вторім класі», «у цім годі», «собрали з гентара». Давайте не будемо налічити братню російську мову, давайте не цуратись й рідної.

Бо ж тани соромно, коли болгарський гід співає з нами і «Катюшу», і «Подмосковные вечера», і навіть «Насе Галл воду», а дехто мовчить не за браком голосу, а за браком слів. А пісня народна, як і мова, повинна залишатись найдорожчою спадщиною і пам'яттю.

А. КОРИНЬ,
редактор обласної наукової бібліотеки імені Н. К. Крупської.

У КИЇВСЬКОМУ «ДИНАМО» Я ДЕБЮТУВАВ...

Тричі. Ще 1967 року приїхав до столиці України на запрошення наставника динамівського резерву Михайла Комана. Перший дебют виявився невдалим. Протягом трьох місяців мене лише двічі випустили на поле у складі дублерів. І... відраховали з команди. Невдачу переживав дуже тяжко. Про футбол не хотів думати, вирішив знову зайнятися гімнастикою.

Та коли його призвали в армію і запропонували грати в одеському «СНА», не міг відмовитись: любов до футболу переважала все.

Віктор МАТВІЄНКО:

«ЩЕ РАЗ ПРО ФУТБОЛ»

Він був непоганим гімнастом. Вже й першорозрядником став, та двоєродні брати Віктор і Георгій «перетягли» його у футбол, в одну із заводських юнацьких команд Запоріжжя. Хороші фізичні дані й працьовитість юного футболіста не залишилися непоміченими: Віктора Матвієнка запросили до «Металурга». Спочатку грає у нападі, але згодом і тренери, і він сам переконаніся, що його амплуа — захисник.

Чемпіон України 1971, 1974, 1975, 1977 років. Володар Кубка СРСР 1974 року. Володар Кубка кубків та Суперкубка 1975 року. Заслужений майстер спорту. Усіх цих висот Матвієнко досягнув у київському «Динамо». Але сам футболіст вважає свою спортивну біографію досить тернистою.

— Демобілізувавшись, знову повернувся до Запоріжжя й підняв форму гравця «Металурга». А в 1970 році дістав мене запрошення до київського «Динамо». Цього разу вагався: а якщо і другий дебют в іменитому клубі виявиться невдалим? Все-таки завважився. Приїхав до Києва, і Маслов одразу ж поставив мене на черговий матч з московським «Спартаком». Хвилювався так, що ноги здавалися ватяними, але завдання тренера виконав: прикрив у центрі захисту небезпечного спартаківського форварда Проскуріна.

Одним справжнім, третім дебют Віктора Матвієнка відбувся в київському «Динамо» у 1971 році. Новий наставник команди Олександр Севідов не помилився, зробивши столпцем Матвієнка крайнім захисником. Тут, на фланзі оборони, найкраще розкрились здібності футболіста, стійкого в захисті, сміливого й цілеспрямованого в атаці. Матвієнко не поступався форвардам ні в швидкості, ні в техніці, що помітили не тільки фахівці, а й літератори. Так, поет Леонід Горіловський свого часу писав:

«Він дарма часу не гає,
І хоча тримає щит,
З албардою встигає
Од воріт і до воріт».

— Вікторе Антоновичу, у 1978 році ви останній раз виходили на поле в складі київського «Динамо». З вашою спортивною кар'єрою більшість добре обізнані. А що було потім?

— В 1979—1982 роках працював старшим тренером команди майстрів другої ліги «Авангард» (Ровно), потім навчався у вищій школі тренерів. Нині працюю старшим тренером відділу футболу Держкомспорту УРСР.

— Навпевно, й нині ви підтримуєте зв'язок з київським «Динамо». Читачів газети цікавить ваша думка про «Динамо» зараз, на 1987 року.

— Головна причина невдач динамівців — незадовільна підготовка до сезону. Вони випадали ще у січні, коли команда замість повноцінних тренувань провела два показових турніри на полях Федеративної Республіки Німеччини та Швейцарії.

Автограф для читачів «МК»

Так було прогаяло час. І вже перший матч сезону з румунським клубом «Стяуа» приніс не тільки розчарування, а й поразку в Суперкубку. Деякі гравці команди просто не встигли «переварити» міжсезонні успіхи. Це стоїть у першу чергу Дем'яненка, Яковенка, Бала, Балачу, Чанова. Скажу відверто, що Лобановський після завершення сезону розпрощається з деякими «застав-

тантів. Веремеев, Ситусенко, Латиш, Гошкаде-ря, Радюченко, Михайлов... Перелік можна продовжувати. Та останнім часом Кіровоград не дає надійних резервів великому футболу. Головна причина — безладдя в обласному масовому футболі. «Зірка» не має своєї дочірньої команди. Наприклад, «Радист» або знаменитий «Локомотив» навряд чи зможуть стати резервними майстрами. А цього вимагає час. Назву лише найперспективнішу команду — «Буревісник». Якби студенти виступали в першості республіки, то могли б виховувати поповнення для «Зірки».

Ми сиділи з Матвієнком на трибуні стадіону «Зірка» під час гри Кіровоградців з армійцями Києва. Майстер погодився прокоментувати дії гравців господарів поля:

— «Зірка» губиться при завершених атаках. Серед форвардів найпомітніший... лізвухисник Вазерій Черних. А це вже про щось та говорять. Не встигає до м'яча Денисенко, хвилюється молодий Кончельскіс, нагло далеко відходить Пташнік. Все

Читателям газети «Молодий комунар» —
Большое верить
в свою «Звезду»
Зей...

ми зірками». Цього вимагає не тільки перспектива, а й ім'я клубу.

— Першим клубом, який перейшов на господарський, став дніпропетровський «Дніпро». Які команди в найближчому часі готові включитися до подібного експерименту?

— Московський «Спартак», «Апарат», «Нефть», тбіліське «Динамо», «Шахтар».

— А нияни?

— Переведення команд на господарський запропонував Лобановський. І саме він зіткнувся з відомим бар'єром у ставленні до київського «Динамо», яке представляє управління внутрішніх справ. Якби київський клуб належав ДФСТ профспілок, то проблем не виникло б. Але нині Федерація футболу республіки розглядає питання про перехід динамівців на господарський.

— Ви перебували в Кіровограді понад тиждень, цікавилися станом справ «Зірки». Яка ваша оцінка невдач команди?

— Знаю Кіровоградську команду як кузю футболних

неосвідчених треба враховувати, адже до гола веде найкоротший шлях. Гравці ж «Зірки» роблять невиправдану кількість неспотрібних передач, здебільшого поперечних.

— Вже кілька років ведеться мова про реорганізацію футболу на рівні другої ліги. Що чути в Держкомспорті республіки?

— Реорганізація не за горами. Не можу сказати, що це станеться вже наступного року, але всім командам необхідно готуватися. Адже «розмежування» другої ліги призведе до зниження в ранзі багатьох команд. Планується залучити в другій лізі десять українських колективів.

Кіровоградській «Зірці» хочу побажати в наступному сезоні бойової і результативної гри. Хай найкращий чемпіонат в його історії залишиться позаду.

Розмову від С. БОНДАРЕВ.

ФУТБОЛ: «ЗІРКА» — «ДЕСНА» (Чернівці) — 2:1.

НАСТІЛЬНИЙ ТЕНІС

Дмитро Яков, Олександр Бронюкський, Ірина Чайка, Ольга Кошаренко.

С. ЛІ.

Переможці відомі

В Кіровограді пройшов чемпіонат області з настільного тенісу серед юнаків і дівчат 1967 року народження та молодших.

Чемпіонами Кіровоградщини стали Сергій Леонченко (ДЮСШ-3) та Поліна Чижик (ДФСТ профспілок). Серед призерів —

ЧИТАЧ — ГАЗЕТА

про «неформалів», новини рок-музики і... проблеми молодих господарів. Висловлюючи деякі свої претензії до змісту та тематики публікацій «Молодого комунара», восьмикласники говорили щиро й відверто. Щоправда, інколи їхні слова свідчили про неповну обізнаність зі змістом газети протягом останнього часу (певно, читали її недосить регулярно). Та ця обставина, — теж із тих, що робила зустріч особливо потрібною для її учасників.

С. ПЕТРЕНКО.

ЩЕ НЕ ВСЕ ОЛІАЛО ЛИСТЯ

Розмова на рівних

Певно, вона є постійною потребою і для читачів, і для журналістів «Молодого комунара». Це ще раз підтвердила недавня зустріч творчих працівників редакції з восьмикласниками Кіровоградської СШ № 13. Незважаючи на те, що школярі — учасники зустрічі лише тепер вступають до лав ВЛКСМ, більшість із них (про це вони повідомили в анкеті читачів «МК») читає обласну молодіжну газету вже протягом року, а дехто (як Наталка Лебедина, приміром) — і три роки. Мабуть, саме завдяки тако-

му давньому «заочному» знайомству й розмова вдалася зацікавленою й невимушеною.

Журналісти коротко розповіли про організацію роботи редакції, про проблеми, над якими працюють газетарі, плани газети-88. Потім поспішали запитання. Були вони найрізноманітніші — від «Який середній вік журналістів «МК»? до «Чому газета так мало висвітлює життя молодих поетів Кіровоградщини?». Мало, на думку юних читачів, пише молодіжна газета

Диск-Зал

«А ви чули! — прошепестіло кілька тиждів тому по Кіровограді. — Біля магазину «Мелодія» збиралася група металістів і чогось вигалала!»

Хлопці хотіли стаціонарного приміщення для рок-клубу. Ім поки що запропонували зустрічатися під чужими дахами — в тубдиспансері, Палаці культури імені Компанієцького. Сам там посидиш, інструменти ж у цих залах не до двору. А в місті, за неофіційними підрахунками, близько 15 самодіяльних рок-груп. «Колас», «Поліс», «Полі Р», «Келан» більш-менш відомі: виступали на рок-панорамах, про них і «Молодий комунар» писав, а «Ей», «Запальний вихід», «Титанік», «Компроміс» — де, як кажуть, залягли на дно. А потім наша газета 24 вересня в замітці «Кому подобається рок...» повідомила, що приміщення для клубу нарешті виділено, статут об'єднання схвалено і лишлося тільки зійтися на остаточне організаційне засідання...

Клубу як такого на ньому створено не було. Зібралися чоловік п'ятдесят музикантів і любителів року. Другий секретар міському комсомолу Сергій Алімов змалював перспективи майбутнього об'єднання прихильників року. Молодіжний центр зможе дати кредит

на придбання апаратури. На потреби клубу підуть і гроші від білетів на наступну рок-панораму та внески членів клубу. Художня рада клубу відбиратиме кращі колективи для платних виступів, зокрема, у кафе «Юність». Коли якусь групу публіка

них цінах привозні диски. Аби не вийшло у нас того ж! Звідки ж чесним шляхом брати оригінальні речі? Ті, що в студії звукозапису, нам не потрібні — застаріли...

— Чого це ми повинні голосувати і вводити до ради людей, котрих зов-

«Куди вже ми тільки зверталися», — визирнула із сусідніх з підвалом дверей жінка, — а вода так і стоїть».

— І ми стільки просили, — повторює С. Алімов. — Якось зайшли — сухо! Ну, думавмо, на решті почули нас. А то, виявляється, воду взагалі відключили в зв'язку з хлоруванням...

Що ж це за приміщення для клубу? Від жилетних рукави. Частина металістів, а саме філофоністи, очевидно, саме так і подумали і на обладнання іншого підвалу — під третьою міською підліткою — вже й не з'явилися.

Тільки не хочу, щоб і вони, й усі читачі подумали, що «комсомольці знову самоусушилися», а потає крикливо молоді тільки знає, що вимагати, а сама ні до чого не здатна. Здатна Тричі на тиждень після шостої вечора хлопці витрібають із підземелля мотлох, виносять бити цеглу, арматуру. Роботи тут ще багато, але не скажеш, що непочатий край. Приміщення стало вже на щось схоже, можна прикрити, де що розмістити. Тут тепло, проведено світло. С. Алімов, О. Рибка з педінституту, В. Храмов із ПКТИ «Грунтмаш», Л. Романов із 37-ї геологорозвідвальної експедиції, інші хлопці, котрі не відступилися, сподіваюся, діждуться часів,

коли зможуть гордо заявити: клуб зробили ми самі. Саме зробили, а не створили на папері.

«На місці» виявився в цій ситуації молодіжний центр, віддавши металістам приміщення, призначене під експериментальний театр. Він поки що не має достатньо робочих рук, а якби до їх появи тримали підвал під замком, «бездомні» металісти розбіглися б.

І міським комсомолу робив усе від нього залежне. На небі вже на повну силу сяяли місяць і зорі, коли делегація молоді прийшла на прийом до першого заступника голови міськвиконкому В. О. Ткаченка. Ставили йому, зокрема, і про те, що водоканал ніяк не збереться перекрити воду. Валерій Олександрович тут же подзвонив начальнику водоканалу Ю. А. Табачному, попросив допомогти комсомольцям. Було це аж ген коли, ще листя жовте на деревах не появилось, а й сьогодні в те підземелля без рибельських чобіт не зайдеш. Дзюркотить десь невпинно струмінь, як у карстовій печері.

А хлопці із того, сухого підвалу, не тільки музикантів готові прийняти до гурту. Художники, радіотехніки, газозварники, електрики, фотографи, світлотехніки лише поки що, до завершення ремонту, були б будівельниками. А коли б приміщення постало в усій красі, допомогли б піднести в такий же красі й діяльність рок-клубу.

Н. ДАНИЛЕНКО,
спеціаліст «Молодого комунара».

ВОДИ ПІДЗЕМЕЛЛЯ

ПІДМОЧИЛИ РЕПУТАЦІЮ УПРАВЛІННЯ ВОДОПРОВІДНО-КАНАЛІЗАЦІЙНОГО ГОСПОДАРСТВА МІСТА КІРОВОГРАДА, АЛЕ НЕ ОХОЛОДИЛИ ЗАПАЛУ ЛЮБИТЕЛІВ РОК-МУЗИКИ.

не сприйме — замінить іншою. Група-лідер зможе також поїхати в складі республіканського агіт-поїзда «Комсомолец України». Це не означає, що слабші музиканти не матимуть можливості виступати — матимуть, тільки безплатно. Планувалося до ради клубу обрати керівників груп, які потім визначать голову клубу. У клубі мали діяти рок-майстерня (там збиралися б музиканти), і рок-студія (філофоністи обмінювалися б записами зі своїх колекцій).

Останні два пункти викликали заперечення. — В Одесі секція філофоністів — звичайнісінький базар, де перепродаються по спекулятив-

сім не знаємо? От попрацюємо резом на обладнанні приміщення, познайомимося ближче, тоді й бачитимемо, кому можна довірити!

Виникло було розмова й про рекламу, емблему клубу, розмір внесків, але хлопці знову ж зішлись на думці, що про це всерйоз можна говорити лише тоді, коли клуб можна буде, так би мовити, руками помацати.

Сергій Алімов і директор молодіжного центру Олег Третьяков сказали, що призначений під клуб підвал по вулиці Компанієцької затоплений водою, яку водоканал ніяк не збереться відкачати, незважаючи на численні нагадування.

О. ПОГОРІЛОВ — учасник багатьох концертів та інших масових заходів, що проводяться у Світловодську. Він не просто вмілий гітарист і співак: багато пісень, що звучать під акомпанемент цього інструмента, написані виконавцем.

Фото В. СТРИГУНА.

Калейдоскоп «Диск-залу»

▲ Велику програму, присвячену 70-річчю Великого Жовтня, показали в Москві майстри мистецтва і творча молодь Казахстану.

▲ У жовтні в багатьох містах України виступає струнний оркестр «Хельсінкські юніори».

▲ Народна артистка України Софія Ротару і ансамбль «Червона рута» беруть участь у концертах, що проходять в Узбеки-

стані в рамках Днів української літератури і мистецтва.

▲ «Лінії долі. Новоднізівські композиції» — так називається новий диск провідного радянського саксофоніста А. Вапірова.

▲ Гарячими оплесками присутніх, квітами і усмішками супроводжуються виступи оперної трупи Великого театру в Угорщині.

МАМА

Я приїжджаю утрое рано,
Еще до третьих петухов,
Чуть скрипнет старенькая рама
И загремит в сенях засов.

Засуетится торопая —
На стол все лучшее подать...

Как мало нужно, чтоб счастливо
Заулыбалась наша мать!

Я ем, она сидит тихонько,
От счастья чистого света,
А мне уже стучит легонько
В окно зеленая ветля.

Не торопи меня, природа,
И не зови под синий свод,
Разлуки боль, души невзгода —
Все в этих стенах заживет.

«Молодой комунар» — орган Кировоградского областного комитета ЛКСМ Украины.

На українському язичку.

НАША АДРЕСА:
316050. МПС,
м. Кіровоград,
вул. Луначарського, 36.

Телефони: редактора — 2-54-26; заступника редактора — 2-53-22; відповідального секретаря — 2-55-63; відділів: комуністичного виховання — 4-66-79, 4-64-21; комсомольського життя та економіки — 2-53-84; учнівської молоді і соціальних проблем — 2-59-82; фотолaboratorії — 4-64-21; оголошень — 4-28-96; коректорської — 3-61-83.

ТЕАТР ВАЖЛИВИЙ ВІД КОХАННЯ

Психологи з Каліфорнії (США) провели серед студентів дослідження — що здатне найбільше їх розхвилювати чи обрідувати. Результат був таким: музику; сцени із книг, фільмів, спектаклів; краса природи і творів мистецтва. Любов опинилася аж на шостому місці.

ДРУКУВАННЯ — ТЯЖКА ПРАЦЯ

Хто друкує на машинці в установах та організаціях? Питання з найлегших — жінки. А коли відкривали перші курси з машинопису для жінок (Нью-Йорк, 1881 рік),

жінки товариства запропонували: швидкість машинопису, мовляв, не під силу тендітному жіночому організму...

ЧИТАННЯ В НАЙБАЛІШЧИХ НОМЕРАХ

● Десять запитань начальнику карного розшуку. Інтерв'ю нашого спеціального кореспондента.

● Чергову публікацію-рейд по трудовій дисципліні.

● Літературно-мистецьку сторінку «Гроно» (до підсумків обласного семінару молодих літераторів).

● «Вітрила» — сторінку для старшокласників.

ЮНАКИ І ДІВЧАТА!

ТРИВАЄ ПЕРЕДПЛАТА НА ПЕРІОДИЧНИЙ ВИДАННЯ НАСТУПНОГО РОКУ ВИ ЗНОВУ МАТИМЕТЕ ЗМОГУ ОТРИМУВАТИ СВОЮ ГАЗЕТУ

ЦІНА ВИДАННЯ НА РІК 2 КАРБОНАКШІ 40 КОПІОК.

Редактор
Ю. СЕРДЮЧЕНКО.

Газета виходить у п'ятницю, четвер, суботу.

Друкарня імені Г. М. Димитрова
видавництва
«Кіровоградська правда»
Кіровоградського обкому
Компартії України
м. Кіровоград, вул. Глібини, 2.